

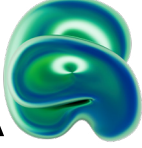
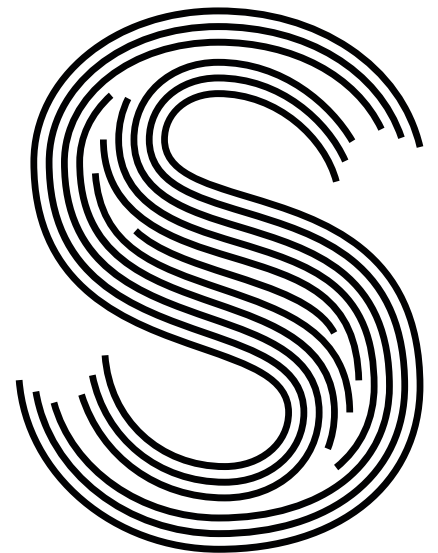

N BYA
 A CIA

Podcast

Nubya Garcia

Je to velké jméno současného jazzu, a to přesto, že minimálně ve dvou věcech překračuje zažitý standardy: nepochází ze Spojených států a je to žena-instrumentalistka. Ještě před nějakými deseti lety by taková věc leckomu působila údivné zdvižení obočí. Dnes je skoro jako houska na krámě. Nubyu Garciau můžeme přijímat bez vedlejších a zcela zbytečných emocí.

Ne snad, že by američtí muži-hudebníci svoji úlohu splnili a skončili na smetišti dějin, stále se za oceánem objevují nové a nové talenty. Nicméně to, co se odehrálo ve Velké Británii, konkrétně v Londýně, zhruba v polovině minulé dekády, je naprosto unikátní hudebně-sociální jev. Zdánlivě bez přípravy zde totiž vznikla opravdová scéna, se vším všudy, v té nejkryštalovější podobě. Se svými vůdčími postavami, nositeli idejí, opěrnými sloupy, losery i odpadlíky. S vlastními labely, fanziny i rádii, se svými luxusními kluby pro pozorovatele zvenčí i naprostými zapadáky, nesmírně cennými nejen pro znalce, ale hlavně pro samotné muzikanty, kteří v nich mohou navazovat přátelství i se rozhádávat na život a na smrt, zakládat kapely a také je rozpouštět. Nubya Garcia, hrdinka koncertu 16. listopadu v pražském Lucerna Music Baru, kde zahraje v rámci festivalu Prague Sounds, je bezesporu jedním z oněch opěrných sloupů.

Pro aktuální londýnskou jazzovou scénu je typické, že se pohybuje v národnostně maximálně otevřeném spektru. Netvoří ji totiž až na výjimky „čistí“ Angličané, nýbrž zástupci tamní bohaté komunity potomků přistěhovalců ze všech koutů světa. A tak zatímco například rodiče Shabaky Hutchingse, jehož svět vnímá coby leadera scény, pocházejí z Barbadosu, Nubya Garcia se narodila v guayansko-trinidadském manželství. Samo o sobě to ale pro její hudbu asi příliš zásadní není, něco jako geny sice v muzice možná existuje, ale druh výchovy a prostředí, ve kterém mladý umělec vyrůstá a učí se, má nepochybně zásadní váhu. A rodiče vedli malou Nubyu od pěti let ke klasickému hudebnímu vzdělání prostřednictvím hry na housle, které později ve školním orchestru vyměnila za violu, a vliv prý měla i maminka sbírka desek se soulem a latinskoamerickou muzikou. Když se v jejích devíti doma objevil klarinet, byl to šok, a když o rok později dostala od rodičů saxofon, ještě větší. Jen s malou nadsázkou řečeno, už ho pak nikdy nepustila z ruky. Zbláznila se do žánru, který je saxofonu nejvlastnější, tedy do jazzu. V rodné čtvrti Camden si našla stejně postižené přátele i zaměřené kluby, a směřovala ke kvalitnímu vzdělání. Byla přijata na jazzový kurs Královské hudební akademie, na kratší studijní pobyt si odskočila na proslulou bostonskou Berklee a v roce 2016 dokončila s vyznamenáním obor jazzové interpretace. Mezitím už se stala na rodící se mladé londýnské jazzové scéně hvězdou.

Rok 2016 byl pro Nubyu Garciu důležitý nejen proto, že dokončila formální hudební vzdělání, ale také vydala první EP s kapelou Nérija, v níž se sešla s dalšími pěti muzikantkami, jejichž genderovou jednodolitost narušil basista Rio Kai. Ostatně, ačkoli je londýnská jazzová scéna právem pyšná na velké zastoupení talentovaných dívek a žen, zrovna Nubya Garcia to s ostentativními feministickými postoji nijak nepřehání, primární pro ni je pořád talent a osobní vztah k lidem, s nimiž spolupracuje, namísto povrchních předsudků.

Během pár měsíců se Nubya Garcia stala jasnou a pevnou součástí scény. Pod vlastním jménem debutovala na malém, ale dobře vedeném žánrovém labelu Jazz re:freshed albem Nubya's 5ive, po němž – už na významné mezinárodní značce Concord - následovala v roce 2020 deska Source, která umělkyni vysloveně vykopla do obecného povědomí, a tuto pozici stvrdil letos 20. září vydaný zatím poslední titul Odyssey. To jsou ale řadová alba, na kterých odkrývá Nubya Garcia jen jednu svoji tvář. Jsou směsí jejího progresivního myšlení v hudebních formách i improvizčních postupech, se zřetelnou úctou k historii moderního jazzu, kterou velmi dobře zná. A když mluví o tom, že její největší vzory jsou John Coltrane, Sonny Rollins a Dexter Gordon, není důvod jí nevěřit. Je ovšem zároveň pozoruhodné sledovat její produkci mimo základní albovou řadu. Londýnský jazz totiž stejně jako celá současná hudba hodně pracuje s formátem EP a singlů, a na nich můžeme například slyšet nejrůznější aranžérské experimenty, zapojení elektroniky do jazzového projevu, i to, že podstata metody remixu se ani náhodou s jazzovou hudbou nemíjí, ba právě naopak. Největší síla Nubyi Garcii je ale podle většiny posluchačů i kritiky v jejím koncertování. Není náhoda, že kromě jazzových festivalů v Anglii, kontinentální Evropě i Spojených státech si před dvěma lety zahrála i na tak prestižní akci jako je festival v Glastonbury, jehož dramaturgie obvykle jazzové interprety obchází obloukem – Garciau prostě už zřejmě při její proslulosti obejít prostě nešlo. A teď se konečně dočká i Praha.